

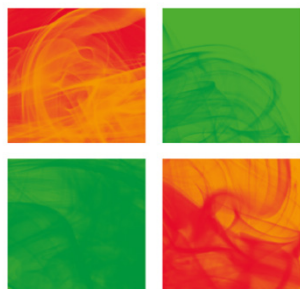
Evaluatie beleidskaders Maatschappelijke Organisaties

van de Provincie Limburg

Michelle Heijnen - van der Tier MA
Lenno Jansen MSc

Inhoud

Inleiding	2
Achtergrond	2
Onderzoeksopzet	3
Onderzoeksdoel	3
Onderzoeksaanpak	3
Klankbordgroep	4
Uitvoerbaarheid	5
Ruimte en flexibiliteit	6
Communicatie met de ambtenaar	6
Helderheid kaders	6
Impact	7
Corona	7
Samenwerking	8
Het belang van samenwerking	8
Belemmeringen in de samenwerking	8
SMOL	9
Reflecties en aanbevelingen	10
Een proces van co-creatie	11
Betekenisvol samenwerken en onderzoek naar cross-overs	12
Vrijwilligerswerk of professionalisering	12
De aanbevelingen op een rij	12

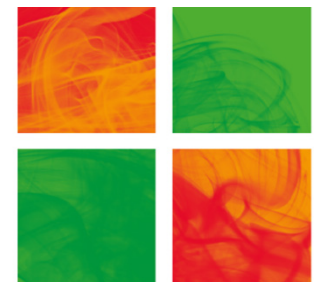
Inleiding

De Provincie Limburg heeft de vraag gesteld om de uitvoerbaarheid van haar beleidskaders vanuit het perspectief van de maatschappelijke organisaties te evalueren. Het betreft het 'Kader maatschappelijke organisaties: sociale bindingskracht in Limburg 2021-2024' en de daaraan gekoppelde subsidieregels. In deze publicatie worden de bevindingen van dit onderzoek samengevat.

Achtergrond

In het 'Kader maatschappelijke organisaties' en de daarbij behorende 'Sociale Agenda' beschrijft de Provincie Limburg haar sociale ambities voor de periode 2021-2024. Deze ambities zijn richtinggevend voor de 26 maatschappelijke organisaties die gesubsidieerd worden vanuit dit beleidskader. Voor de Provincie Limburg vormen deze maatschappelijke organisaties de sociale infrastructuur om deze provinciale ambities te realiseren.

De Provincie wil graag weten of het beleidskader uitvoerbaar is voor de aangesloten maatschappelijke organisaties en wat eventueel aangepast kan worden om de uitvoerbaarheid te vergroten. Het gaat dus om het perspectief van de maatschappelijke organisaties en hun ervaringen met de uitvoering van het beleidskader van de Provincie Limburg.

Onderzoeksopzet

Onderzoeksdoel

Het doel van het onderzoek was om te evalueren of het beleidskader 'Kader maatschappelijke organisaties: sociale bindingskracht in Limburg 2021-2024' (Provincie Limburg, 2020) uitvoerbaar is voor de aangesloten maatschappelijke organisaties, en welke eventuele aanpassingen gedaan kunnen worden om de uitvoerbaarheid te vergroten.

Uitvoerbaarheid heeft binnen het onderzoek betrekking op de volgende drie aspecten:

- Realiseerbaarheid van zowel de doelstellingen van de Sociale Agenda als de eigen doelstellingen van de maatschappelijke organisaties.
- Flexibiliteit, ofwel of het kader voldoende ruimte biedt voor maatschappelijke organisaties om in te spelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder de COVID-19 maatregelen.
- Het bevorderen van de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en de rol die SMOL hierin kan spelen.

Onderzoeksaanpak

Om het bovenstaande onderzoeksdoel te realiseren hebben we gekozen voor een kwalitatief evaluatieonderzoek. Het onderzoek is verdeeld in drie fasen. De looptijd van het onderzoek was februari tot juni 2021.

Fase 1: deskresearch

In de eerste fase hebben we een document analyse uitgevoerd van het beleidskader van de Provincie Limburg en de daarbij behorende documenten.

Fase 2: verkennende vragenlijst

Op basis van deze document analyse hebben we een vragenlijst opgesteld die verspreid is onder de respondenten. De respondenten waren de 26 maatschappelijke organisaties die gesubsidieerd worden door de provincie Limburg vanuit het 'Kader maatschappelijke organisaties'.

Het doel van de vragenlijst was om een beeld te krijgen van de mening en de ervaring van de respondenten met de uitvoerbaarheid van het beleidskader ten aanzien van de eerder genoemde drie aspecten.

De uitkomsten van de vragenlijst zijn geanonimiseerd om daarmee voldoende veiligheid te bieden voor de respondenten om hun mening en ervaringen kenbaar te maken ten behoeve van het onderzoek.

In totaal hebben 23 organisaties de vragenlijst ingevuld. De uitkomsten van de vragenlijst zijn thematisch geanalyseerd en vertaald in topics die verder uitgediept zijn in focusgroep bijeenkomsten.

Fase 3: verdiepende focusgroep bijeenkomsten

Vertegenwoordigers van de 26 maatschappelijke organisaties zijn uitgenodigd om deel te nemen aan een focusgroep om de eerder opgehaalde bevindingen te verdiepen. Zij werden verdeeld over zes focusgroepen, zodat de deelnemersgroep klein genoeg was om iedereen aan het woord te kunnen laten. Aanvullend op de focusgroep bijeenkomst hebben de respondenten de mogelijkheid gekregen om na de bijeenkomst per email of telefonisch aanvullingen te doen. Daar hebben twee respondenten gebruik van gemaakt, waarvan met een respondent in plaats van een focusgroep bijeenkomst een verdiepend interview is uitgevoerd.

Om de veiligheid in de focusgroep te waarborgen is met de directeur van SMOL een apart interview gevoerd, aangezien de rol van SMOL onderdeel was van de evaluatie.

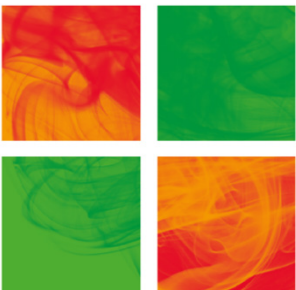
Klankbordgroep

Aan het onderzoek was een klankbordgroep gekoppeld met de volgende deelnemers:

- Servé Heijing, oud-lid van de adviescommissie maatschappelijke organisaties die in 2015 een beleidsevaluatie heeft uitgevoerd in opdracht van de Provincie Limburg.
- Nol Reverda, oud-lector Lectoraat Sociale Integratie van de Zuyd Hogeschool en voormalig wetenschappelijk directeur van Neimed.
- Bart Pastoor, directeur van Participatie met ruime ervaring in Provinciaal beleid en het maatschappelijk veld.

De klankbordgroep fungeerde als een inhoudelijk en strategisch klankbord voor de onderzoekers ten aanzien van het proces en de uitkomsten van het onderzoek.

De klankbordgroep is gedurende het onderzoek twee keer bij elkaar gekomen. De leden hebben meegedacht met de analyse van de vragenlijst en de focusgroep bijeenkomsten, en de aanbevelingen voortvloeiend uit het onderzoek.

Uitvoerbaarheid

De vragenlijst en de focusgroep bijeenkomsten hebben inzicht gegeven in de uitvoerbaarheid van het 'Kader maatschappelijke organisaties: sociale bindingskracht in Limburg 2021-2024' en de daarbij behorende subsidiecriteria en Sociale Agenda.¹ Over het algemeen genomen zijn de maatschappelijke organisaties tevreden over de uitvoerbaarheid van de kaders. De doelstellingen worden over het algemeen als goed tot zeer goed uitvoerbaar gezien. Hetzelfde geldt voor het bereiken van de doelgroepen van het beleidskader.

Voor de ruimte die de kaders de maatschappelijke organisaties bieden en de communicatie met de ambtenaren werd als zeer waardevol gezien. Echter, de helderheid van de kaders en de vraag naar impact behoeft meer verduidelijking. Een van de subsidiecriteria was dat een project "maatschappelijke impact heeft en levert het concrete resultaat dat vooraf in het werkplan duidelijk is geformuleerd" (Provincie Limburg, 2020a, p.2). Het was niet helemaal helder voor de respondenten hoe ze dat moeten doen en wat hierbij precies van hen verwacht wordt.

Tot slot, ondervinden de maatschappelijke organisaties hinder van de corona-maatregelen in het uitvoeren van de kaders. Sommige organisaties kunnen hierdoor nauwelijks hun activiteiten uitvoeren.

De uitgangspunten van het beleidskader

Het doel van het Kader maatschappelijke organisaties voor de periode 2021-2024 wordt als volgt verwoord:

In het kaderstaat centraal dat de maatschappelijke organisaties een essentiële bijdrage leveren aan het vergroten van de zelfredzaamheid/samenredzaamheid en de participatie van (kwetsbare) burgers. De inhoudelijke accenten neergelegd in het Uitvoeringskader Sociale Agenda vormen de basis voor het kader en deze sluiten op inhoud op elkaar aan. De maatschappelijke organisaties zorgen op hun beurt voor de vertaling van de ambities vanuit het Uitvoeringskader Sociale Agenda richting burgers.

Van maatschappelijke organisaties wordt verwacht dat zij:

1. Ondersteuning bieden aan kwetsbare mensen in onze samenleving om hen volwaardig mee te laten doen. Er is nadrukkelijk aandacht voor mensen die in armoede leven, eenzaam zijn, geen (sociale) veiligheid ervaren, taalachterstand hebben, laaggeletterd of digibeet zijn/of onvoldoende integreren in de samenleving en/of onvoldoende participeren op de arbeidsmarkt;
 2. Vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid bijdragen aan participatie van deze mensen met het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid als gevolg;
 3. Mensen stimuleren en in staat brengen om eigen verantwoordelijkheid te nemen;
 4. Mensen met elkaar in verbinding brengen.
- (Provincie Limburg, 2020b, p.4)

¹ Provincie Limburg (2020a). Provinciaal Blad. Nadere subsidieregels Maatschappelijke Organisaties 2021-2024, nr. 3587, 11 juni.

Provincie Limburg (2020b). Kader maatschappelijke organisaties. Sociale Bindingskracht i Limburg 2021-2024.

Provincie Limburg (2020). Uitvoeringskader februari 2020 Sociale Agenda.

Ruimte en flexibiliteit

De beleidskaders bieden de maatschappelijke organisaties voldoende ruimte om een vertaling te maken naar de eigen organisatie met behoud van eigen identiteit. 21 organisaties geven aan dat de doelstellingen van hun eigen organisatie aansluiten bij het beleidskader van de Provincie.

Voor organisaties die zich nauwelijks richten op kwetsbare mensen in de samenleving is het lastiger om aan te sluiten bij het kader, dat voornamelijk gericht is op kwetsbaarheid. De bijdrage van deze organisaties aan de doelstellingen ligt met name in preventie van kwetsbaarheid onder burgers.

De maatschappelijke organisaties ervaren dat de Provincie flexibel omgaat met de implementatie van de kaders. Zo wordt bijvoorbeeld genoemd dat de Provincie meedenkt in alternatieven wanneer activiteiten niet gerealiseerd kunnen worden of wanneer onvoorziene actuele thema's geprioriteerd worden. Er is voldoende mogelijkheid om in onderling overleg af te stemmen. 20 organisaties geven aan dat het kader hen voldoende ruimte biedt om in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Enkele organisaties hebben aangegeven nog meer experimenteer ruimte te willen om te kunnen innoveren.

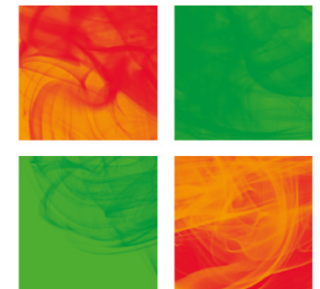
Communicatie met de ambtenaar

Voor de persoonlijke gesprekken worden als waardevol gezien om de beleidskaders te kunnen vertalen naar de eigen organisaties en duidelijkheid te krijgen over de verwachtingen van de Provincie. Ook tijdens corona is het van belang dat hier continuïteit in blijft. Een regelmatige wisseling van ambtenaar wordt niet als wenselijk gezien, omdat dit telkens vraagt om elkaar opnieuw te informeren en opnieuw een relatie met de ambtenaar op te bouwen.

De maatschappelijke organisaties waren erg te spreken over het contact dat ze hadden met de ambtenaar van de Provincie. De ambtenaren zijn altijd bereikbaar voor vragen en zijn meedenkend. De maatschappelijke organisaties ervaren steun aan het contact met de ambtenaar.

Helderheid kaders

Voor de nieuw aangesloten maatschappelijke organisaties hadden moeite met de technische taal in de beleidsdocumenten. Hetzelfde geldt voor de doelstellingen en de begrippen die gebruikt worden in het kader. Voor sommige organisaties blijven deze termen erg vaag en zijn de dwarsverbanden tussen de verschillende stukken en termen moeilijk te grijpen. Dit maakt het lastig voor deze organisaties om zicht te krijgen op wat de Provincie verstaat onder deze termen. Hierop aanhakend stelde een respondent voor dat een theoretische of wetenschappelijke inbedding van de gehanteerde begrippen in de kaders zou helpen om meer duidelijkheid te krijgen over definities en de onderbouwing achter deze begrippen.

Impact

Onderdeel van de subsidiecriteria is dat de maatschappelijke organisaties hun impact inzichtelijk maken. De maatschappelijke organisaties vinden het moeilijk om aan dit criterium te voldoen. De respondenten weten niet goed wat de Provincie precies verwacht van hen in relatie tot de vraag naar impact. Dit blijft onduidelijk.

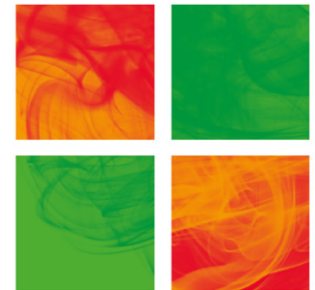
De maatschappelijke organisaties hebben het beeld dat zij de maatschappelijke impact van hun werk inzichtelijk moeten maken voor de Provincie. Het beschrijven van output (activiteiten en aantal deelnemers) is wel haalbaar, maar tot welke maatschappelijke impact deze output leidt is moeilijk grijpbaar voor de maatschappelijke organisaties. Concrete belemmeringen die zij hierbij noemen zijn:

- Moeilijk om groei en ontwikkeling te laten zien; impact betreft meestal stabiliteit.
- Causaal verband is lastig aan te tonen.
- Impact vindt meestal plaats op de lange termijn, hoe maak je dat inzichtelijk?
- Niet alles is uit te drukken in cijfers.
- Impact zit vooral in persoonlijke verhalen van mensen.

Corona

22 maatschappelijk organisaties geven aan gehinderd te worden in de uitvoering van de beleidskaders door corona. Zo kunnen organisaties bijvoorbeeld geen huisbezoeken meer afleggen. Desondanks blijken de meeste organisaties creatieve manieren te vinden om hun aanbod digitaal te kunnen aanbieden of op een andere manier die toegestaan is binnen de coronamaatregelen hun doelgroep te bereiken. Hiermee lukt het niet om alle voorgenomen activiteiten te realiseren, maar wel een aanzienlijk deel.

Met name de maatschappelijke organisaties die werken met moeilijk bereikbare doelgroepen, en doelgroepen die nauwelijks de overstap kunnen maken naar digitale communicatiemiddelen kunnen activiteiten nauwelijks voortzetten.

Samenwerking

16 maatschappelijke organisaties geven aan veel samen te werken met andere maatschappelijke organisaties, en andere instanties en organisaties (b.v. scholen, gemeente, zorginstellingen). Tegelijkertijd zagen we verschillen in de mate waarin de maatschappelijke organisaties de samenwerking wel of niet actief op zoeken met andere maatschappelijke organisaties. Deze verschillen zijn te verklaren vanuit enerzijds de visie van deze organisaties op het belang van samenwerking en anderzijds onderliggende weerstand die organisaties ervan weerhoudt om actief de samenwerking op te zoeken.

Het belang van samenwerking

Over het algemeen waren de maatschappelijke organisaties het erover eens dat samenwerking waardevol is, maar geen doel op zichzelf moet zijn. Het moet niet geforceerd worden. Samenwerking is pas vruchtbaar wanneer een win-win situatie gecreëerd kan worden.

Het potentieel van samenwerking werd gezien in de volgende aspecten:

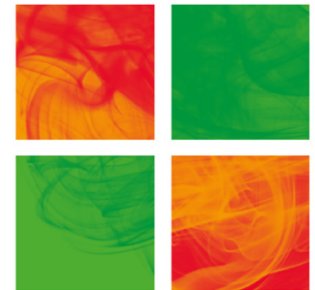
- De mogelijkheid tot sparren.
- Leren van elkaar.
- Gebruik te kunnen maken van elkaars achterban en kwaliteiten.
- Het vergroten van je impact onder het motto 'samen kun je meer dan alleen'.
- Niet het wiel opnieuw te hoeven uitvinden.

Daarnaast blijkt dat organisaties de samenwerking vooral opzoeken met organisaties met dezelfde doelgroep, doelstellingen of bestuurscultuur. Cross-overs worden nog weinig gemaakt. Samenwerking vindt vooral plaats met gelijkgestemden, waardoor nauwelijks sprake is van kruisbestuiving.

Belemmeringen in de samenwerking

Uit het onderzoek blijkt dat sommige organisaties drempels ervaren om samenwerking aan te gaan. De onderliggende gronden die hierbij genoemd werden zijn:

- Angst voor verlies van eigen identiteit en autonomie.
- Verschil in bestuurscultuur.
- Gemis aan onderling vertrouwen.
- Lokale verschillen.
- Fysieke afstand.
- Niet over eigen organisatiegrenzen heen durven te kijken.
- Teveel gericht op eigen belang in plaats van een gezamenlijk belang.

SMOL

Ondanks dat de maatschappelijke organisaties een rol voor SMOL zien weggelegd in het bevorderen van de samenwerking, gaf het merendeel van de respondenten aan dat ze niet goed weten wat SMOL doet en voor hen kan betekenen. De diverse websites van SMOL dragen bij aan deze onduidelijkheid. Maatschappelijke organisaties weten niet goed wat ze met de verschillende websites kunnen en hoe ze het moeten gebruiken.

De maatschappelijke organisaties zien de rol van SMOL vooral als een verbinder en facilitator. Door bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties samen te brengen en de mogelijkheden tot samenwerking inzichtelijk te maken. Een aantal respondenten gaf aan dat ze onvoldoende kennis hebben van elkaar om de verbindingen zelf te kunnen maken. SMOL zou hen hierin goed kunnen helpen.

SMOL kan een faciliterende rol op zich nemen door overstijgende thema's op te pakken die alle organisaties raken, maar waar zij zelf geen tijd voor hebben of onvoldoende kennis over hebben. Bijvoorbeeld ten aanzien van veranderingen in de wetgeving (WWTR; AVG), of het volgen van een social media training.

De maatschappelijke organisaties vinden dat SMOL er vooral voor en namens hen moet zijn. Dit vraagt een ombuiging van een aanbodgerichte naar een vraaggerichte organisatie waar maatschappelijke organisaties zelf ook zeggenschap in hebben.

Reflecties en aanbevelingen

Bij de ontwikkeling van het beleidskader heeft de Provincie met de maatschappelijke organisaties een gezamenlijke start gemaakt om de uitgangspunten van het beleidskader te formuleren. Met dit onderzoek wil de Provincie graag weten of deze beleidskaders uitvoerbaar zijn voor de aangesloten maatschappelijke organisaties. Of het hen helpt om de sociale ambities van de Provincie waar te maken.

Dit is een benadering die goed past bij het concept 'responsieve overheid': een begrip waarvan wij denken dat het goed past bij de weg die de Provincie reeds heeft ingeslagen en ook aansluit bij de aspecten die de maatschappelijke organisaties als waardevol vinden in hun relatie met de Provincie.

De responsieve overheid

Responsiviteit vertrekt vanuit de gedachten dat een overheid aansluit bij wat werkelijk voor burgers van betekenis is. De overheid is hierbij geen buitenstaander, maar is een betrokkene in de relatie met haar burgers.

Dit betekent dat de relatie tussen maatschappelijke organisaties en de Provincie gebaseerd is op de principes van een partnerschap in plaats van een contractueel sturende relatie.

Maatschappelijke organisaties kunnen als geen ander inschatten wat van betekenis is voor burgers, omdat zij elke dag met de voeten in de klei staan. Zij zijn bij uitstek de partij die voeling heeft hoe beleid uitpakt in de praktijk en of dit aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen en de noden van burgers.

Omdat zij in het veld in dialoog zijn met burgers en professionals kunnen maatschappelijke organisaties zorgvuldig inschatten wat de maatschappelijke vraagstukken en knelpunten zijn waar beleid op ontwikkeld moet worden. Kortom, zij kunnen samen met de Provincie bijdragen aan het geven van erkenning aan wat voor mensen zelf van betekenis is, in hun specifieke context.

Responsiviteit vraagt een bestuurscultuur en mensbeeld die aansluit bij en bewust en openlijk kiest voor wat voor de betrokken inwoners op provinciaal niveau van betekenis is. Die maatschappelijke organisaties in hun kracht zet door de bestuurlijke logica en het daarbij behorende systeemdenken voor maatschappelijke organisaties op gepaste afstand te houden.

Bronnen:

Bakker-Klein, J. (2021). Anders kijken. Een zoektocht naar responsiviteit in het sociaal domein. Movisie.

Boleij, E. (2020). Een draad in het weefsel. Overheidsbeleid uitvoeren met Hannah Arendt. ISVW Uitgevers.

Een proces van co-creatie

De maatschappelijke organisaties kijken nu soms afwachtend naar de Provincie om meer helderheid te krijgen over de beleidskaders en de daaraan gekoppelde verwachtingen, of geven solistisch een eigen draai aan de kaders en laten het daarbij.

Een responsieve overheid maakt beleidskaders op basis van een proces van co-creatie, waarbij de sociale ambities van de Provincie samengebracht worden met de doelstellingen, de inzichten en expertise van street-wise maatschappelijke organisaties. In essentie gaat het om het samenbrengen van de sociale ambitie van de Provincie en de betekenisgeving en noden van de burgers in de Provincie. Waar hebben burgers behoefte aan en wat is voor hen betekenisvol?

Een dergelijk proces van co-creatie maakt het makkelijker voor maatschappelijke organisaties om (dwars)verbindingen te leggen en 'common grounds' te ontdekken. Door samen doelstellingen en doelgroepen te expliciteren, krijgen deze abstracte begrippen meer vlees en bloed, zonder daarbij de diversiteit en de nuances uit het oog te verliezen.

Door samen te reflecteren op resultaten en impact, wordt het beleidskader levendiger en minder technocratisch. Maatschappelijke organisaties kunnen reflecteren op wat ze zelf en samen kunnen bereiken. Hoe ze zich onderscheiden van elkaar en waar ze elkaar kunnen voeden.

Maatschappelijke organisaties kunnen als de beste antwoord geven op waar zij trots op zijn en wat zij betekenen voor hun doelgroep. Dan blijft de vraag naar impact dicht bij henzelf, verhalend. En wederom, kort bij de betekenisgeving voor de burger.

Als de Provincie behoefte heeft aan sturingsinformatie zou hier beter een provinciale monitor voor ontwikkeld kunnen worden met indicatoren gebaseerd op de kernelementen van de sociale agenda, zodat maatschappelijke organisaties zich kunnen concentreren op hun werk met en voor burgers.

Betekenisvol samenwerken en opzoek naar cross-overs

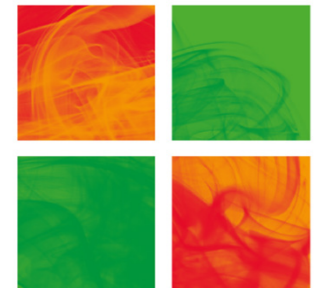
Door samen in gesprek te gaan over doelstellingen en doelgroepen, maar ook over mogelijke resultaten, wordt het duidelijker voor elkaar wat het profiel van iedere organisatie is en waar wellicht laaghangend fruit hangt in de samenwerking. Ook hierin kan SMOL een rol in kan spelen.

Nu wordt dit laaghangend fruit vooral gezocht in gelijkenissen en bestaande relaties. Door dieper samen te reflecteren op doelstellingen, doelgroepen en mogelijke resultaten kunnen ook potentiële samenwerkingsverbanden verkend worden op basis van het principe 'een-en-een is drie'. Waar de ene organisatie de ander kan helpen, omdat die expertise of middelen in huis heeft die de andere organisatie niet heeft. Of door de expertise van twee organisaties te combineren wordt de provinciale impact vergroot.

Bij deze verkenning van mogelijke samenwerking en (dwars)verbindingen hoort ook een realistische blik. Samenwerking moet niet een doel op zichzelf zijn, maar uiteindelijk bijdragen aan het slaagkrachtiger maken van maatschappelijke organisaties. Ofwel: het moet ten goede komen aan de dienstverlening aan burgers.

Er moet dus niet te krampachtig op zoek gegaan worden naar samenwerking. Tegelijkertijd moet het ook niet te vrijblijvend zijn aangezien er nogal wat drempels zijn die overwonnen moeten worden in de samenwerkingsrelaties. Het vraagt om een goede balans tussen niet forceren, maar wel stimuleren.

Tot slot werken veel maatschappelijke organisaties intensief samen met informele en formele organisaties die buiten het kader vallen. Het zou goed zijn als deze vormen van samenwerking hierin worden meegenomen door de Provincie. Ook deze vormen van samenwerking kunnen bijdragen aan de realisatie van de sociale ambities van de Provincie.

Vrijwilligerswerk of professionalisering

De achtergrond en de bestuurscultuur van de maatschappelijke organisaties kunnen aanzienlijk verschillen. Ook hier is responsiviteit gediend. De Provincie kan niet hetzelfde verwachten van een organisatie die enkel uit vrijwilligers bestaat als van een maatschappelijke organisatie die een bestuur met betaalde krachten heeft.

Twee maatschappelijke organisaties bestaan helemaal uit vrijwilligers, zes hebben meer dan 6 betaalde krachten, en het overgrote deel (16) tussen 1 en 6 betaalde krachten.

Organisaties met een professioneel bestuur kunnen veel makkelijker omgaan met de administratieve en strategische vragen die de Provincie stelt. Niet geprofessionaliseerde besturen kunnen hierbij hulp gebruiken van de Provincie, mogelijk kan SMOL hier ook iets in betekenen of kunnen organisaties elkaar helpen.

Een aantal organisaties gaf aan dat deskundigheidsbevordering van vrijwilligers door professionals nodig is om de doelstellingen te realiseren. Dit tezamen met de vraag naar impact roept de vraag op wat je wel en niet mag verwachten van een maatschappelijke organisatie en waar het keerpunt ligt: wanneer te hoge verwachtingen leidt tot een professionalisering van vrijwilligersorganisaties op een zodanige manier dat ze hun eigen identiteit verliezen.

De uitdaging is het versterken van maatschappelijke organisaties zodanig dat zij de doelstellingen kunnen realiseren zonder dat ze daarbij hun eigen identiteit als vrijwilligersorganisatie verliezen.

De aanbevelingen op een rij

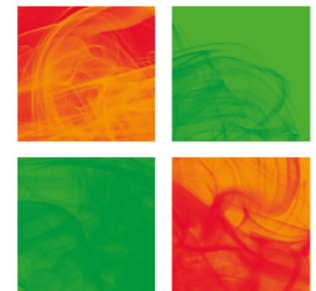
Ten aanzien van de **helderheid** adviseren wij de Provincie om tijdens de voortgangsoverleggen aandacht te hebben voor de concretisering en vertaling van de kaders naar de maatschappelijke organisaties. Met name bij recent aangesloten organisaties. Daarnaast adviseren we de Provincie om advies in te winnen bij Stichting ABC om de lees- en begrijpbaarheid van de beleidsdocumenten te vergroten.

De vraag naar **impact** behoeft verdere concretisering zodat maatschappelijke organisaties een duidelijk beeld hebben wat van hen verwacht wordt. Wij adviseren om maatschappelijke organisaties te stimuleren om samen te reflecteren op resultaten en impact, zodat de dwarsverbindingen en 'common-grounds' duidelijker zichtbaar worden. Daarnaast adviseren we om voor een narratieve benadering van verantwoording te kiezen om zodoende kort bij de betekenisgeving voor de burger te blijven.

Ten aanzien van het **contact** met de organisaties adviseren wij om continuïteit te houden in de gesprekken en het contact met de minder geprofessionaliseerde organisaties te intensiveren. Zij hebben een grotere behoefte aan ondersteuning.

Ten aanzien van de **samenwerking** adviseren we meer fysieke ontmoetingen tussen maatschappelijke organisaties, waarbij organisaties vanuit nabijheid en interesse in elkaar op zoek kunnen gaan naar een win-win situatie en potenties om elkaar te versterken. Vertrekkend van een proces van co-creatie betekent dat maatschappelijke organisaties ook aangesproken worden op eigenaarschap in het zoeken naar samenwerking. Samenwerking moet niet geforceerd worden, maar ook niet te verblijvend zijn.

Wij zien hier een nadrukkelijke rol voor **SMOL** weggelegd; als 'spin in het web' en 'bruggenbouwer'. In plaats van het organiseren van samenwerking op projectbasis verwachten wij dat SMOL effectiever is wanneer zij meer gaan inzetten op relatie management. Dit vraagt om het actief (fysiek/nabij) benaderen van maatschappelijke organisaties vanuit een luisterende en faciliterende grondhouding. SMOL kan organisaties die nog nauwelijks de samenwerking hebben gevonden helpen bij het maken van verbindingen, en een deskundigheidsbevorderingsaanbod realiseren die aansluit bij de behoefte van de maatschappelijke organisaties,

Onderzoekers

Michelle Heijnen - van der Tier MA
Lenno Jansen MSc

Informatie en contact

Voor meer informatie of vragen
kunt u contact opnemen met
michelle.vandertier@zuyd.nl

Zuyd Onderzoek

Academie voor Sociaal Werk
Lectoraat Sociale Integratie

Ligne 1
6131 MT Sittard
Postbus 69
6130 AB Sittard

Lectoraat
Sociale
Integratie

ZU
YD

